

Rúni Nolsø, alari

Bjargingartænastan alt ov seint á staðið

—Vit kunnu ikki leggja klárir hvar tað skal vera í landinum, um olja lekur á sjógv, sigur Jóhan Ziskason, leiðari á Vaktar og Bjargingartænastuni

Alarar í Sørvági eru ninsögdir við at tað tók /aktar og Bjargingartænastuni so langa tíð at koma il Sørvágs, tá olja var íkin á sjógv seinnapartin ysdagin.

—Lekin í Sørvági hendi lokkan 16:00 Tjaldrið om ikki fram fyrr enn

klokkan 21:00, hetta er long tíð, sigur hann

Hví gekk tað so drúgv tíð aðrenn tit komu til Sørvágs?

—Skipini hjá okkum kunnu ikki ligga á staðnum og biða eftir, at olja lekur á sjógv, sigur Jóhan Ziskason, leiðari á

Vaktar og Bjargingartænastuni.

—Vit komu til Sørvágs so skjótt sum vit kunnu. Tjaldrið var stutt á Fugloyarbankanum og tað hevði oljubyrgingarnar umboð. Teir fóru at sigla beinanvegin, sum teir fingi boðini um fyrtíðina. Hitt skipið Ólavur Halgi sleipar í lötuni Borðoyarnes heim úr New Foundlandi, sigur Jóhan Ziskason.

—Men slökkilið ið í Havn kundi vera í Sørvági hálvan annantíma aðrenn

vit og tað vóru teir eisini. Teir høvdu oljubyrgingar við, og teir høvdu eisini útgerð hjá okkum, eitt nú maskinuna, sum tekur olju úr sjónum, sigur Jóhan Ziskason.

jústinus

Oljan er rikin inná sandin



Kemilux steðgað

Sluppu ikki at nýta reinsievni

Umboð fyri Kemilux fóru til Sørvágs við fýra tonsum av oljureinievni, men boð komu úr landstýrinum, at evnið ikki mátti brúkast

Kemilux var á staðnum mikudagin, tá olja var íkin á Sørvágsfjørð. Teir fóru vestur við við fýra tonsum av dispergeringsvætu, men teir sluppu ikki at sprayta ein millilítur á oljuna.

—Eg veit ikki hví vit ikki sluppu at nýta evni. Men tey fýra tonsini standa umboð á Tjaldrinum og sum eg skilji, so hava teir fingið boð um ikki at nýta evnið, sigur Jóhan Eysturoy, stjóri á Kemilux.

Jóhan Ziskason. Hví nýttu tit ikki oljureinsievnið frá Kemilux?

—Vit fingi boð úr landstýrinum um, at steðga við at nýta evnið. Hesi boðini komu aftaná royndirnar við evninum í Vági, sigur Jóhan Ziskason.

—Eg eri ikki kemikari og kenni ikki nógv til evnið, men á skeiði í Danmark havi eg fingið at vita, at tað sum kann henda, tá ein nýtir dispergeringsevni, er, at oljan søkkur nakað

niður í sjógvin og tá er møguleikin fyri at forðampa burtur, sigur Jóhan Ziskason.

—Annars verða tilíki evnir bert nýtt í serligum tilfellum, sigur vaktartænastustjóri.

Ov vandamikið

Sosialurin fór víðari fyri at vita hví dispergeringsevnið hjá Kemilux ikki kundi nýtast.

Landstýrið hevði fingið boð frá Heilsufrøðiliga Starvsstovuni, at evnið ikki mátti nýtast, tí tað var alt ov vandamikið fyri umhvørvið.

—Tað óhepna við oljureinsievinum er, at tað inniheldur livrunnin evnir, sum hava sera skaðiligt árin á umhvørvið. Tí verða hesi evnir bert nýtt um vit ongan annan møguleika hava og í hvørjum einstøkum føri skal gevast serloyvi, sigur Lars Christensen frá

Heilsufrøðiliga Starvsstovuni.

—Ein maður frá okkum er í dag í Sørvági og enn hava vit ikki givið grønt ljós fyri at nýta evni, sigur hann.

Góðkent í Bretlandi

Oljureinsievnið hjá Kemilux var nýtt tá eitt risatangaskip fór á land á útsynningshorninum á Írlandi fyri nokrum árum síðan. Tá vóru fleiri hundrað tons nýtt.

—Vit fingi at vita frá fiskimannafeløgnum har, at nýttu vit evni og hetta gekk útyvir sildaveiðuna seinni tað árið, so vildu teir reisa endurgjaldskrav uppá eina millión pund, sigur Jóhan Eysturoy.

—Tí torðu vit ikki at nýta evnið fyrr enn vit høvdu fingið IRI Iver Research International í Edinburg at kanna árið, sum okkara oljureinsievni hevði á umhvørvið. Og teirra

kanningar visti, at ráðiligt var at nýta evnið, sigur Jóhan Eysturoy.

—Vit hava ikki nakra reglugerð í Føroyum fyri hvussu stórt innihaldið av aromatiskum kulbrintum kunnu vera í oljureinsievinum. Tí hyggja vit eftir reglugerðum úr Noregi og Danmark. Har verður sagt, at innihaldið skal vera undir 10 prosent, sigur Lars Christensen.

—Á temum evnum, sum vit hava í Føroyum í dag er innihaldið av aromatiskum kulbrintum millum 40-50 prosent. Krøvini í Stórabretlandi eru ikki so strong, sigur Lars Christensen.

jústinus

Dálkingin á Sørvági:

Kleyvarskapur

—Óhappið í Sørvági fær ikki avleiðingar fyri okkara fólk á staðnum, sigur Sørin Christensen, stjóri á Statoil

Næsta umhvørvisdálkingin innan eina viku er ikki av enn og aftur hesuferð er tað oljufelagið Statoil sum er "skurkurin" og enn einaferð er tað mannafeilir, sum er beinleiðis orsök. —Vit skuldu fylla olju frá tí einum tanga í ein annan. Beint niðanfyrir stendur ein tangi og rør ganga niðan til teir ovaru. Av eini ella aðrari orsök var ventilurin oman til hendan tanga ikki afturlatin og tí rann oljan út á sjógv, tá hesin tangin varð fullur, sigur Sørin Christensen.

—Átti ikki ein alarmur at verið á tanganum, sum segði frá, at hann var fullur?

Jú, alarmútgærdin liggur í Havn. Vit hava júst installera hesa útgerð á Viðanesi og í Söldarfirði og skuldu fyrsta dagin seta hesa upp í Sørvági, sigur Sørin Christensen.

Tá hava innan eina viku havt tvey álvarslig óhapp

á oljugoymslunum, fær hetta fylgjur fyri nakran av tykkara starvsfólku?

—Nei, vit vinna einki við at siga fólk upp. Mennirnir hava arbeiðt hjá okkum í mong ár og so skulu vit bert til at læra nýggj upp. Men hesar báðar hendringarnar skuldu garanterað okkum fyri, at tilíki ikki hendur aftur, sigur Sørin Christensen.

40 tons á sjógv

Eini 40 tons runnu á sjógv. Áttin var til vildar vindurin lá inneftir fjørðinum og á middegi í gjár høvdu teir fingið umleið 20 tons uppafur. Oljan lá samlad inni á sandinum og teir høvdu lagt byrgingar kring hana. Í gjár var ikki vandi fyri alirungunum úti á fjørðinum.

jústinus